УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)
Н А К А З

29 червня 2021 р. № 252

Про введення в дію Положення
про порядок вибору навчальних дисциплін
здобувачами вищої освіти
Національного університету
«Запорізька політехніка»

Відповідно до рішення Вченої ради Національного університету «Запорізька політехніка» (протокол №13/21 від «29» червня 2021 р.)

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію рішення Вченої ради щодо затвердження Положення про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка» (Додаток №1 на 1 арк.).

2. Начальнику ЦІТ ЗОП Савчуку А.Є. оприлюднити цей наказ та затвердження Положення про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка» (Додаток №2 на 19 арк) у підрозділі офіційного сайту університету «Нормативна база освітнього процесу».

В.о. ректора _____ Сергій Яримбаш

Проректор з НПР та ГП
_____ Віктор Грешта
«29» 06 2021 р.

Проректор з НПР та ППР
_____ Галина Шило
«29» 06 2021 р.

Керівник НВ
_____ Сергій Шило
«___» _____ 2021 р.

Начальник юридичного відділу
_____ Тетяна Петрова
«29» 06 2021 р

Віктор Кузьмін,7698 475

Додаток № 1 до наказу
від 29.06.2021 року № 252

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ засідання Вченої ради НУ «Запорізька політехніка»
29.06.2021 № 13/21
м. Запоріжжя

Про затвердження у цілому Положення про порядок вибору
навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти
Національного університету «Запорізька політехніка»

Голова Вченої ради – Бахрушин В.Є.
Учений секретар – Кузьмін В.В.

Присутні – 111 членів ради із 154.

Порядок денний: 3. Про затвердження у цілому Положення про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка».

СЛУХАЛИ: 3. Про затвердження у цілому Положення про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка».

ВИСТУПИЛИ: Грешта В.Л. щодо узгодження робочою групою норм Положення. Зауважив, що робоча група опрацювала проєкт положення і дійшла згоди за всіма пунктами, крім п. 3.7. Запропонував розглянути дві пропозиції щодо затвердження Положення: 1) ухвалити у цілому варіант, погоджений більшістю робочої групи; 2) ухвалити у цілому з виключенням п. 3.7.

Шило Г.М. запропонувала прийняти Положення за винятком п.3.7 і звернутися до НАЗЯВО із запитом щодо коректності п. 3.7.

Яримбаш С.Т. щодо порушення пропонованою редакцією п. 3.7 прав здобувачів вищої освіти, визначених у ч.5 ст.10 Закону «Про вищу освіту».

При голосуванні жодна з цих пропозицій не отримала більшості голосів членів Вченої ради.

Бахрушин В.Є. запропонував переформулювати п.3.7 у такому вигляді: «Планування навчального навантаження здійснювати з урахуванням вибору студентами навчальних дисциплін» і доручити проректорам Університету Положення Грешті В.Л. та Шило Г.М. за погодженням з в.о. ректора Університету Яримбашем С.Т. дати остаточне формулювання, яке буде відповідати нормам Закону України «Про вищу освіту».

УХВАЛИЛИ: На підставі відкритого голосування, більшістю голосів:

3.1 Прийняти у цілому Положення про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка».

3.2 Взяти за основу таке формулювання п. 3.7: «Планування навчального навантаження здійснювати з урахуванням вибору студентами навчальних дисциплін» та доручити проректорам Університету Положення Грешті В.Л. та Шило Г.М. за погодженням з в.о. ректора Університету Яримбашем С.Т. дати остаточне формулювання п. 3.7, яке буде відповідати нормам Закону України «Про вищу освіту».

Голова Вченої ради В.Є. Бахрушин
Учений секретар В.В. Кузьмін

Додаток №2 до наказу
від 29.06.2021 року №252

ПОГОДЖЕНО
Рішенням засідання органу
студентського самоврядування НУ
«Запорізька політехніка»
Протокол № 15
від 25 червня 2021 р.

Голова студентського
самоврядування
_____Микита Соловйов
____ _____2021 р.

Голова первинної профспілкової
організації студентів,
аспірантів і докторантів
НУ «Запорізька політехніка»
_____Андрій Іванченко
____ _____2021 р

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
НУ «Запорізька політехніка»
Протокол № 13/21
від 29 червня 2021 р.

Голова Вченої ради
_____Володимир Бахрушин
29 06 2021 р

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Запоріжжя
2021 р.

Додаток №2 до наказу
від 29.06.2021 року №252

Обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Національного університету «Запорізька політехніка» (протокол від 29.06.2021р. №13/21).

Обговорено та погоджено на засіданні органу студентського самоврядування НУ «Запорізька політехніка» (протокол від 25 червня 2021 р № 15)

Обговорено на засіданнях робочої групи з питань удосконалення освітніх програм та освітнього процесу НУ "Запорізька політехніка" (протокол від 03.06.2021р. № 2, протокол від 16.06.2021р. № 3, протокол від 17.06.2021р. № 4, протокол від 23.06.202р. № 5)

Надано чинності наказом в.о. ректора від 29.06. 2021р. № 252.

Положення про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка» / Укладачі: А.В. Пархоменко, В.Є. Бахрушин, В.В. Корольков, В.Л. Грешта, Г.М. Шило, О.Ф. Кузькін, Д.С. Яримбаш, Ю.О. Соболь, С.О. Субботін, Ю.В. Мастиновський, А.М. Ткаченко, С.М. Турпак, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, Т.І. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.С. Назарова, А.О. Олійник, М.Ю. Тягунова, Р.А. Куликовський. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. – 7 с.

Укладачі:
А.В. Пархоменко, доцент кафедри МТЛВ
В.Є. Бахрушин, професор кафедри САОМ
В.В. Корольков, декан ФЕУ
В.Л. Грешта, проректор з НПР та ГП
Г.М. Шило , проректор з НПР та ППР
О.Ф. Кузькін, декан ТФ
Д.С. Яримбаш, зав.кафедри ЕМ
Ю.О. Соболь, зав.кафедри іноземних мов
С.О. Субботін, зав.кафедри ПЗ
Ю.В. Мастиновський, зав.кафедри ПМ
А.М. Ткаченко, зав.кафедри ПТБД
С.М. Турпак, зав.кафедри ТТ
С.І. Шило, керівник НВ
О.О. Каплієнко, заступник керівника НВ
Т.І. Каплієнко, заступник керівника НВ
О.В. Коваленко, заступник керівника НМВ
О.С. Назарова, доцент кафедри ЕАПУ
А.О. Олійник, доцент кафедри ПЗ
М.Ю. Тягунова, доцент кафедри КСМ
Р.А. Куликовський, доцент кафедри ОТЗВ

Додаток №2 до наказу
від 29.06.2021 року №252

1. Загальні положення.

1.1. Положення є нормативним документом, що регламентує порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка» (далі - Університет).

1.2. Нормативними підставами для розробки і впровадження цього Положення є: Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту»; наказ МОН України № 943 від 16.10.2009 р. «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»; Положення про акредитацію освітніх програм, затверджене Наказом МОН України 11.07.2019 № 977; «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (ESG 2015), документи конференцій Міністрів країн ЄПВО, що відповідають за вищу освіту.

1.3. Відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 63 Закону України «Про вищу освіту», здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом. Вибіркові навчальні дисципліни за вибором студента вводять в індивідуальний навчальний план з метою:

- задоволення освітніх потреб здобувача вищої освіти та створення ним індивідуальної освітньої траєкторії;
- забезпечення можливостей поглибленого вивчення навчальних дисциплін, що входять до обов'язкової частини;
- вдосконалення наявних та/або набуття додаткових загальних та фахових (спеціальних) компетентностей.

1.4. Основним нормативним документом, що визначає організацію освітнього процесу за конкретною освітньою програмою, є навчальний план. На його основі у визначеному Університетом порядку для кожного здобувача вищої освіти формуються та затверджуються деканом відповідного факультету індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік.

1.5. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем вищої освіти дисциплін в обсязі, не меншому за встановлений освітньою програмою, з урахуванням визначених нею вимог щодо вивчення її обов'язкових компонентів.

1.6. Загальний обсяг вибіркової складової становить не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС і визначається відповідною освітньою програмою.

При визначенні обсягу вибіркової складової необхідно виходити з того, що обов'язкові результати навчання, визначені стандартом вищої освіти та освітньою

Додаток №2 до наказу
від 29.06.2021 року №252

програмою, не можуть забезпечуватися виключно вибірковими навчальними дисциплінами.

2. Порядок формування переліку вибіркових дисциплін

2.1. Перелік навчальних дисциплін для вибору здобувачами формується за декількома групами:

- перелік університетського вибору;
- перелік факультетського (галузевого) вибору;
- перелік кафедрального вибору (вибору в межах освітньої програми).

Кожна дисципліна має визначений обсяг кредитів. Передумови вивчення дисциплін наводяться у силабусах та/або у робочих програмах дисциплін.

Навчальні дисципліни університетського вибору можуть обиратися здобувачами вищої освіти певного рівня незалежно від галузі знань і спеціальності та зазвичай не передбачають наявність у студента спеціальних компетентностей та чітких передумов вивчення дисципліни.

Навчальні дисципліни факультетського (галузевого) вибору орієнтовані на студентів певної групи спеціальностей та можуть передбачати наявність у здобувачів вищої освіти певних результатів навчання, які отримані у попередніх семестрах навчання за Освітньою програмою.

Навчальні дисципліни кафедрального вибору (вибору в межах освітньої програми) зазвичай орієнтовані на здобувачів конкретної спеціальності або освітньої програми та можуть мати чіткі вимоги до передумов вивчення дисципліни.

Для навчальних дисциплін всіх переліків визначається, у якому семестрі вони пропонуються для вибору (осінній, весняний, обидва).

2.2. Загальноуніверситетський перелік вибіркових дисциплін формується навчальним відділом Університету на підставі подання розробника відповідної навчальної дисципліни, погодженого відповідною кафедрою Університету і затверджується Ректором Університету за погодженням з Науково-методичною радою університету.

Комплект документів навчальної дисципліни для оформлення подання на її включення до Переліку включає анотацію (силабус) вибіркової навчальної дисципліни та її навчальну програму. Частина навчальних дисциплін університетського переліку може бути згрупована у вибіркові блоки дисциплін для забезпечення формування конкретних загальних, методологічних і громадянських компетентностей та соціальних навичок, а також мовних компетентностей та компетентностей, що можуть бути актуальними для різних галузей знань та спеціальностей.

Додаток №2 до наказу
від 29.06.2021 року №252

Факультетський (галузевий) перелік вибіркових дисциплін формується за пропозиціями кафедр факультету (кафедр, що забезпечують підготовку за спеціальностями певної галузі знань) і затверджується керівником факультету (спільним рішенням керівників відповідних факультетів) за погодженням з Науково-методичною комісією факультету.

Кафедральний перелік вибіркових дисциплін (перелік вибору в межах освітньої програми) формується за пропозиціями викладачів кафедри, узгоджується з гарантом Освітньої програми, за якою веде підготовку ця кафедра, і затверджується рішенням відповідної кафедри. Цей перелік може містити стандартизовані блоки дисциплін, орієнтовані на поглиблене опанування певної вужчої предметної області в межах освітньої програми та/або на здобуття певної професійної кваліфікації. У разі, якщо освітня програма передбачає наявність таких блоків, студент має обрати один із запропонованих блоків дисциплін до початку вивчення першої навчальної дисципліни відповідного блоку.

Формування та щорічне оновлення переліків навчальних дисциплін для вибору здобувачів проводиться до початку процесу обрання дисциплін.

2.3. Обсяг вибіркової навчальної дисципліни визначається кафедрою, яка здійснює викладання дисципліни, та має становити не менше 3 кредитів ЄКТС. Розробник робочої програми визначає пререквізити навчальної дисципліни (передумови її вивчення), зокрема, через зазначення компетентностей, що необхідно мати здобувачу.

2.4. Здобувачі вищої освіти мають право обирати навчальні дисципліни з переліку п. 2.1, за умови дотримання передумов вивчення кожної з дисциплін та набору потрібного обсягу кредитів. Обрані здобувачем навчальні дисципліни вносяться до його індивідуального навчального плану, а відповідні результати навчання, що є додатковими до обов'язкових результатів навчання, визначених освітньою програмою, - до додатку до документа про вищу освіту.

2.5. За зверненням здобувачів вищої освіти, як виконання вибіркової складової освітньої програми їм можуть бути зараховані результати навчання, здобуті за іншими освітніми програмами вищої та фахової передвищої освіти, а також під час академічної мобільності. При цьому мають враховуватися обмеження, встановлені відповідними стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

2.6. За зверненням здобувачів вищої освіти до деканату, як виконання вибіркової складової освітньої програми їм можуть бути зараховані результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти (у тому числі на пропонованих Університетом курсах неформальної освіти) та відповідні кредити ЄКТС і освітні компоненти, що відповідають цілям освітньої програми Зарахування затверджується рішенням вченої ради факультету за поданням

Додаток №2 до наказу
від 29.06.2021 року №252

Науково-методичної комісії факультету. У такому разі вибір дисциплін на відповідну кількість кредитів не здійснюється.

2.9. Для дуальної форми здобуття освіти вибіркова складова індивідуального навчального плану здобувача може формуватися на основі тристороннього договору між Університетом, підприємством та здобувачем освіти з урахуванням цілей та вимог освітньої програми.

3. Порядок та умови обрання здобувачем вищої освіти навчальних дисциплін вільного вибору

3.1. Вибіркові навчальні дисципліни обираються на наступний навчальний рік здобувачами вищої освіти, як правило, - з 01 по 20 квітня поточного року (у 2021/2022 навчальному році до 20 липня). Здобувачами вищої освіти, що зараховані на перший курс, - як правило, - у період з 20 по 30 серпня року вступу, або протягом одного тижня після зарахування, якщо воно відбулося пізніше зазначених в цьому положенні термінів. За наявності об'єктивних причин, студент може здійснити свій вибір поза межами визначених термінів за особистою заявою в деканаті.

3.2. Здобувачі вищої освіти здійснюють вибір навчальних дисциплін особисто. Для цього організовується їх анкетування, що може проводитись у будь-який спосіб, зокрема, за допомогою будь-яких інформаційних систем, які забезпечують вільний вибір здобувача вищої освіти.

3.3. Кількість навчальних дисциплін та загальний обсяг вибіркових навчальних дисциплін, які студент повинен обрати на відповідний семестр, визначається навчальним планом освітньої програми. Навчальний план може визначати лише сумарний обсяг вибіркових навчальних дисциплін і не визначати їх кількість. Сумарний обсяг обов'язкових освітніх компонентів та вибіркових навчальних дисциплін, необхідний для присвоєння освітньої кваліфікації, має відповідати кількості кредитів, які передбачені освітньою програмою.

3.4. Для здійснення можливості врахування всіх передумов, що існують при виборі навчальних дисциплін, та формування відповідних груп, здобувачу вищої освіти пропонується обрати для кожної вибіркової позиції до трьох навчальних дисциплін, які б він бажав вивчити в наступному році, і зазначити їх пріоритетності (1 – найбільш пріоритетна).

Після опрацювання всіх даних системою здобувачу вищої освіти буде запропоновано персональний перелік вибіркових навчальних дисциплін на наступний навчальний рік, що відповідає вимогам зазначеним в п. 3.5 цього Положення, згідно його уподобань. Якщо вибір більш пріоритетної для здобувача

навчальної дисципліни не відповідає вимогам п. 3.5 цього Положення, в перелік потрапляє наступна за його пріоритетами навчальна дисципліна, визначена ним для цієї позиції.

3.5. Вибіркова навчальна дисципліна може бути обрана для вивчення здобувачем вищої освіти на наступний рік за умови:

- здобувач виконав передумови для опанування визначеної дисципліни що зазначені в її силабусі чи програмі навчальної дисципліни (за наявності таких передумов);
- визначена здобувачем вибіркова дисципліна пропонується для вивчення у відповідному семестрі;
- кількість здобувачів вищої освіти, які обрали для вивчення певну дисципліну, відповідає нормам, визначеним Університетом для формування груп з навчальних дисциплін.

3.6. Здобувач вищої освіти може обрати для вивчення один із стандартизованих блоків кафедрального переліку.

У разі, якщо здобувач вищої освіти не вивчав, з певних причин, будь-яку з дисциплін стандартизованого блоку, він втрачає право на внесення до додатку до документу про вищу освіту інформації щодо присвоєння відповідної професійної кваліфікації.

Здобувач вищої освіти має право, за своїм бажанням, перейти до звичайної щорічної схеми вибору дисциплін, за умови дотримання вимог п. 3.1 цього Положення.

3.7. Розрахунок планового навчального навантаження кафедр та викладачів здійснюється за обов'язковими освітніми компонентами і уточнюється з урахуванням результатів формування груп для вивчення навчальних дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти.

3.8. Здобувачам вищої освіти, які навчаються на основі отриманих раніше освітніх ступенів (освітньо-кваліфікаційних рівнів) за їх заявою до виконання вибіркової складової можуть бути зараховані окремі навчальні дисципліни, що вивчалися на попередньому освітньому ступені, а також відповідні кредити та результати навчання в межах, передбачених стандартом вищої освіти за цією спеціальністю.

3.9. На основі навчальних планів освітніх програм та інформації про вибрані кожним здобувачем навчальні дисципліни деканати формують індивідуальні навчальні плани здобувачів на наступний навчальний рік в електронному вигляді. Здобувачі вищої освіти підтверджують, що вони ознайомлені з індивідуальним навчальним планом і погоджуються з ним.